

Nepamānītie varoņi – dzīvnieku patversmju darbinieki

Jēkabpils dzīvnieku patversmes suņu un kaķu kopēja Tatjana.

Gunda Katrīna Vovere

Mēs bieži pasakām paldies ārstiem, skolotājiem, bet ir arī tādi labo darbu darītāji, kuri ne reti paliek nepamānīti, un tie ir dzīvnieku patversmju darbinieki. Arī viņi dara zelta darbu, rūpējoties par likteņa varā pamestiem, cilvēku pieviltiem dzīvniekiem. Decembris ir laiks, kad cilvēki neapdomīgi mēdz svētkos dāvināt viens otram dzīvniekus, kuri jaunajiem saimniekiem patiesībā nav vajadzīgi un pēc tam nonāk uz ielas vai dzīvnieku patversmēs, šādu tendenci patiesi apstiprina Tatjana no Jēkabpils dzīvnieku patversmes.

Kaķu un suņu kopēja Tatjana

Tatjana Jēkabpils dzīvnieku patversmē sākumā strādājusi kā brīvprātīgā, bet pēc diviem gadiem brīvprātīgā statusā kļuvusi par algotu darbinieku. Šobrīd jau apritējuši desmit gadi kopš Tatjana strādā Jēkabpils dzīvnieku patversmē par suņu un kaķu kopēju. Tatjanai nav speciālas izglītības ar dzīvniekiem saistītā sfērā, viņai vienkārši ir pieticis ar mīlestību un rūpēm, ko izjūt pret pūkainajiem draugiem. Tatjana atzīst, ka tas ir viņas sirds darbs un aicinājums.

Parasti teic, ka cilvēki iedalās divās kategorijās – suņu vai kaķu cilvēki, taču Tatjana sevi neiedala nevienā no tām, jo abi viņai ir vienlīdz mīļi.

Kopā šajā patversmē ikdienā strādā trīs darbinieki, tāpēc amata nosaukums ir tikai formalitāte, patiesībā visi dara visu, lai ne tikai parūpētos par suņiem un kaķiem, bet arī uzturētu kārtībā visu patversmes teritoriju. Tatjanas darba diena sākas ar dzīvnieku apsekošanu un pārlicināšanos, vai visiem viss ir labi, vai kāds nav saslimis. Ja kādam konstatē sliktu pašsajūtu, tiek izsaukts vetārsts, kurš strādā uz izsaukumiem ne tikai Jēkabpils dzīvnieku patversmē. Ziemas laikā nepieciešams iekurināt krāsnīni, lai arī dzīvniekiem būtu omulīgi, tad kaķi un suņi tiek pabaroti. Tatjana atklāj, ka visvairāk, protams, dzīvnieki priecējas un nevar sagaidīt, kad trauciņā tiks ielikti konservi jeb tautā sauktā «slapjā barība». Tā arī paejot visa darba diena – rūpēs par dzīvniekiem.

Taujājot, kādas īpašības vai prasmes nepieciešamas šajā darbā, Tatjana atbild, ka tādu nav, ir vienkārši ļoti jāmīl dzīvnieki, pārējo var iemācīties.

Šo desmit gadu laikā, kurus Tatjana strādā Jēkabpils dzīvnieku patversmē, viņa ir pieredzējusi dažādus pret dzīvniekiem vērstas cietsirdības stāstus. Lai gan Tatjana pati teic, ka tas nav atņēmis viņas ticību cilvēkiem jeb cilvēcībai, tāpat viņa atzīst, ka tomēr skatās uz potenciālajiem adoptētājiem caur aizdomības un piesardzības plīvuru, jo vēlas, lai ikviens patversmes iemītnieks nokļūst laimīgās un mīlošās mājās, kurās cilvēks viņu vairs nenodos. Tatjana bieži kavējas pārdomās, kā klājas adoptētājiem dzīvniekiem, un atklāj, ka mūsdienu tehnoloģijas palīdz šādās situācijās, jo var palūgt cilvēkiem atsūtīt bildes un pastāstīt, kā iet. Jaunajiem saimniekiem vienmēr tiek atgādināts un lūgts, ja tomēr kaut kas nepatīk vai neizdodas, lai dzīvnieku ved atpakaļ, nevis izmet uz ielas...

Dzīvnieku stāsti

Tatjana stāsta, ka apstākļi, kādos dzīvnieki nonāk patversmē, ir dažādi. Mēdz gadīties, ka aizsaulē dodas kaķa vai suņa saimnieks, un tam vairs nav kur palikt, taču netrūkst arī skaudru stāstu, kuros dzīvnieki tiek izmesti, pamesti kā nevajadzīgi krāmi. Ir bijuši gadījumi, kad suņus ievēd ļoti dziļi mežā, tālu no jebkādas apdzīvotas vietas, un vienkārši atstāj tos tur. Kaķītšus, ieliktus atkritumu maisā, vai kucēnus kastē noliek pie patversmes vārtiem

nakts melnumā. Cilvēki aizbrauc uz ārzemēm un izliek savu mājdzīvnieku aiz durvīm, tāpat patversmē bieži vien nonāk kaķēni, kas paņemti vasarnīcā, lai bērniem būtu interesanti vasarā, bet, pienākot rudenim, cilvēks aizbrauc – dzīvnieks paliek. Klausoties Tatjanas stāstīto, ir grūti rast cilvēcīgu izskaidrojumu šādai rīcībai un bezatbildībai.

Vislielāko gandarījumu Tatjanas darbā sagādā, protams, dzīvnieki un palīdzēšana viņiem. Ar katru no tiem viņai izveidojas sava veida saikne, un tie visi paliek Tatjanas sirdī. Viņa pati pirms desmit gadiem adoptēja no patversmes divus kucēnus, kuriem bija tikai divas trīs nedēļas. Kucēnu mamma nezināmu iemeslu dēļ žņaudza savus kucēnus, tāpēc kādam bija jāparūpējas par mazažām dvēselītēm. Tā nu Tatjana mazos suņu bērnus adoptēja un rūpējās kā par maziem zīdaiņiem – burtiski, jo tik mazi kucēni bija nepārtraukti jābaro no pudelītes. Pateicoties Tatjanas rūpēm un apņēmībai, kucēni izdzīvoja un desmit gadus vēlāk joprojām ir ar viņu.

Jēkabpils dzīvnieku patversmes iemītnieki, kuri gaida savus īstos un mīlošos saimniekus

Ir dzirdēts, ka Ziemassvētkos cilvēki mēdz dāvināt pavisam neapdomīgas dāvanas – dzīvniekus. Tatjana apstiprina, ka tik tiešām arī viņa šādu tendenci ir novērojusi. Pirmkārt, pirms svētkiem pie viņiem vērsas cilvēki ar vēlmi adoptēt, piemēram, kaķēnu savai vientuļajai omītei. Viņa norāda, ka trešajām personām dzīvnieki netiek doti. Un tad ir otrs variants, kad pēc svētkiem ar dzīvnieku patversmi sazinās šādu «dāvanu» saņēmēji un vēlas no tām atbrīvoties. Tatjanai pat trūkst vārdu, lai noraksturotu šādu cilvēku rīcību, un viņa ir ļoti kategoriska pret dzīvnieku dāvināšanu – tas nav pareizi!

Tatjana atzīst, ka šajā darbā vislielākais izaicinājums ir tieši morālais, jo pilnīgi katrs dzīvnieks, kurš nonāk viņas paspārnē, kļūst par Tatjanas rūpju bērnu. Kā viņa pati atklāj, viņai darbs patiesībā ir 24/7, jo, pat esot mājās, prāts un sirds nespēj beigt domāt, un kādam dzīvniekam pēc operācijas, vai vienkārši pirmo reizi nonākot pie viņiem, viss ir kārtībā. Reizēm sarežģītākās situācijās Tatjanai nākas prātot, vai dzīvnieciņš sagaidīs viņu no rīta. Tās ir nepārtrauktas rūpes un pārdzīvojumi.

Jēkabpils dzīvnieku patversme

Lai gan Jēkabpils dzīvnieku patversmē šobrīd ir tikai divi aktīvi brīvprātīgie palīgi, Tatjana vērtē, ka kopumā cilvēku attieksme pret dzīvnieku patversmēm un tās iemītniekiem ir pozitīva. Sevišķi tas novērojams pirmssvētku periodā, kad cilvēki vairāk sarosās un ziedo dzīvniekiem gan pārtiku, gan citas nepieciešamās preces.

Patversmē ik gadu tiek veikti dažādi uzlabojumi. Piemēram, šogad patversmes darbinieki ir sākuši lietot īpašumā esošu ēku, kura ir izremontēta, un šobrīd tajā ir gan saimniecības telpas pašiem, gan garā gaitenī izvietotas vairākas kaķu istabas. Šobrīd tā ir galvenā kaķu māja, kurā mitinās 22 kaķi.

Būri, kuros uzturas kaķi

Tatjana pie suņu voljēriem

Jēkabpils dzīvnieku patversme ir pašvaldības paspārnē, un tā uzņem tikai suņus un kaķus, lai gan pašu priekam visas sarunas garumā ar Tatjanu blakus čivināja divi draiski papagaiļi, tāpat kā izņēmums patversmē mājvietu radīs viens trusis. Šobrīd (intervija norisinājās decembra vidū) patversmē dzīvo 22 suņi un ap 60 kaķu. Patversmē vienmēr vērojams kaķu pārsvars, tomēr Tatjana stāsta, ka ziedotāji parasti vairāk ziedo pārtiku un preces suņiem, tāpēc bieži vien trūkst kaķiem nepieciešamo lietu. Dzīvnieki šajā patversmē dzīvo, līdz atrod sev jaunu saimnieku, respektīvi tie netiek iemidzināti, bet jaunie saimnieki tiek rūpīgi izvēlēti. Cilvēkam, kurš vēlas adoptēt kaķi vai suni, ir jāatbild uz daudziem jautājumiem – saimnieka vecums, dzīves vieta, dzīves veids u. c., lai, balstoties uz atbildēm, patversmes darbinieki spētu piemeklēt labāko saderību.

Pēdējo gadu statistika par pieņemtajiem un adoptētajiem dzīvniekiem Jēkabpils dzīvnieku patversmē:

Gads	Pieņemti	Adoptēti
2023.	146	68
2022.	153	69
2021.	133	53
2020.	175	87
2019.	264	139

Info no tīmekļvietnes www.jekabpilspatversme.lv:

Jēkabpils dzīvnieku patversme savas durvis vēra 2001. gadā. Rūpes par patversmes apsaimniekošanu un tās iemītniekiem ir uzņēmusies SIA «Jēkabpils pakalpojumi». Patversmē strādā divas dzīvnieku kopējas, klaiņojošo dzīvnieku ķērājs un veterinārārste pēc izsaukuma. Pagaidu mājas šeit iespējams nodrošināt vidēji 25 suņiem un 30 kaķiem – iekšējās un ierīkoti būri kaķiem un mazajiem kucēniem, bet ārpusē ir nožogojumi ar atsevišķiem voljēriem un būdām suņiem. 2024. gada sākumā ir veikti pamatīgi remontdarbi jaunās ēkas iekšējās, uzstādīta apkures sistēma un notiek iekšējās aprikošanas un teritorijas labiekārtošanas darbi.

Pirms došanās uz dzīvnieku patversmi cilvēki tiek aicināti patversmes mājaslapā iepazīties ar noteikumiem apmeklētājiem, kas jāzina pirms un pēc adopcijas, tur arī pieejama informācija, kā kļūt par brīvprātīgo. Mājaslapā var arī iepazīties un apskatīt patversmē mītošos suņus un kaķus un uzzināt viņu dzīvesstāstus. ☑

Suņu voljēri, kuros suņiem iespējams izskrieties

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem». «Par projekta raksta «Nepamānītie varoņi – dzīvnieku patversmju darbinieki» saturu atbild SIA «Vietējā»».

Mediju atbalsta fonds